

QUESTIONS UNDER FIRE

Risking One's Life In Order To Save The Life of Another

סיכון עצמו בשביל הצלת חברו

Rabbi Yosef Zvi Rimon

1	<p>Sanhedrin 73a</p> <p>From where is it derived that if one sees another drowning in the river, or a beast is dragging him, or robbers are coming upon him, he is obligated to save him? The verse states: "<i>You shall not stand by the blood of your neighbor.</i>"</p>	<p>סנהדרין עג.</p> <p>מניין לרואה את חברו שהוא טובע בנהר, או חיה גורדתו, או לסטין באין עליו, שהוא חייב להצילו - תלמוד לומר לא תעמד על דם רעך.</p>
2	<p>Bava Metzia 62a</p> <p>And Rabbi Yohanan, what does he do with this: "And your brother shall live with you"? He requires it for that which is taught: Two who were walking on a path and a jug of water was in the possession of one of them, if both drink they will die, but if one of them drinks, he will reach a settled area, Ben Petora taught: It is preferable that both of them drink and die, and let neither one of them see the death of the other. Until Rabbi Akiva came and taught: "<i>And your brother shall live with you,</i>" your life takes precedence over the life of another.</p>	<p>ב"מ סב.</p> <p>ורבי יוחנן, האי 'וחי אחיך עמך' מאי עביד ליה? - מבעי ליה לכדתניא: שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים, אם שותין שניהם - מתים, ואם שותה אחד מהן - מגיע לישוב. דרש בן פטורה: מוטב שישתו שניהם וימותו, ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו. עד שבא רבי עקיבא ולימד: 'וחי אחיך עמך' - חיך קודמים לחיי חבריך.</p>
3	<p>Torat Kohanim, Behar</p> <p>This ben Petori taught: Two who were walking in the wilderness and in the possession of one there is only a jug of water...ben Petori taught: Both of them should drink and die, as it is written: "<i>And your brother shall live with you.</i>" Rabbi Akiva said to him: "And your brother shall live with you," your life takes precedence over the life of another.</p>	<p>תורת כהנים, בהר</p> <p>זו דרש בן פטורי: שנים שהיו הולכים במדבר ואין ביד אחד אלא קיתון של מים... דרש בן פטורי, ישתו שניהם וימותו, שנאמר <u>וחי אחיך עמך</u>. אמר לו ר"ע: 'וחי אחיך עמך', חיך קודמים לחיי חבריך.</p>

<p style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 2px; width: 30px; margin: 0 auto;">4</p>	<p>Minhat Hinukh 296</p> <p>This is simple, that which ben Petora said that both of them should die, and he did not say that he should give it to another and the other would live, as it is also prohibited for the other to drink due to the blood of the other. On that basis, if one was walking with a baby, he is certainly required to give the water to the baby so that it will live and he will die.</p>	<p style="text-align: center;">מנחת חינוך רצ"ו</p> <p>וזה פשוט, מה שאמר בן פטורא דימותו שניהם, ולא אמר דיתן לחבירו ויחיה, דהא חבירו גם כן אסור לשתות מפני דמו של זה, ופשוט. ודרך משל, אם הולך עם תינוק בדרך, בודאי מחוייב ליתן לתינוק שיחיה והוא ימות...</p>
<p style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 2px; width: 30px; margin: 0 auto;">5</p>	<p>Ha'amek She'ala 129</p> <p>Ostensibly, the opinion of ben Petora is difficult. Because one is unable to fulfill: "<i>And your brother shall live,</i>" is he obligated to kill himself, Heaven forbid? What benefit will there be from what he gave the other? Rather, the matter is that if both of them drink, both of them will live a day or two. They will not reach the settled area, but perhaps they will happen upon some water. That is not the case if he does not give water to the other. He will certainly die of thirst. Rabbi Akiva came and taught: "<i>And your brother shall live with you,</i>" your life takes precedence. This means that even in a case of uncertainty, your life takes precedence.</p>	<p style="text-align: center;">העמק שאלה קכ"ט</p> <p>ולכאורה דעת בן פטורא תמוה, וכי בשביל שאי אפשר לקיים 'וחי אחיך' מחוייב הוא להמית את עצמו ח"ו?! ואיזו תועלת תהיה מה שיתן לחבירו! אלא העניין, דאם ישתו שניהם, על כל פנים יחיו יום או יומיים גם שניהם, שלא יגיעו ליישוב, ואולי עד כה יזדמן להם מים. מה שאין כן, אם לא ייתן לחבירו, הרי ימות בודאי בצמא. ובא ר"ע ודרש "וחי אחיך עמך" - חייך קודמין, והפירוש אפילו ספק, חיו קודמין.</p>
<p style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 2px; width: 30px; margin: 0 auto;">6</p>	<p>Hazon Ish Yoreh De'a 69:2</p> <p>Here, the reasoning of the Son of Petora is: Since there is temporary life for both of them, as if both of them drink they will live for the time being...if so, one's extended life does not supersede the temporary life of another...Rabbi Akiva held: Since one's life takes precedence, one is exempt from preserving the temporary life of another.</p>	<p style="text-align: center;">חזון איש י"ד ס"ט, ב</p> <p>והכא טעמיה דבן פטורא: דכיוון דישי חיי שעה לשניהם, דאם ישתו שניהם יחיו לפי שעה... אם כן, אין חיי עולם שלו דוחה חיי שעה של חבירו... ור"ע סבר, דמשום חייך קודמין נפטור מהצלת חיי שעה של חבירו.</p>

גם בספק סכנה - אינו חייב להסתכן.

באיזה ספק מדובר?

Even in a case of uncertain danger,
there is no obligation to endanger oneself.
With regard to what danger is this stated?

מלחמה

War

אדם שלישי

A third party

שו"ת משפ"ט כהן קמ"ג

על כרחנו... דמלחמות יוצאים הם מכלל זה דוחי בהם, שהרי גם מלחמת רשות מותרת היא, ואיך מצינו היתר להכניס נפשות רבות בסכנה בשביל הרווחה?

Responsa of Mishpat Kohen 143

Perforce...wars are an exception to the principle: "And you shall live by them," as even an optional war is permitted. Where have we found authorization to endanger many lives in the interest of comfort?

שו"ת הרדב"ז ח"ה סימן רי"ח

מי שיכול להציל להדיא בלא שישתכן המציל... [און] אפילו יש בו קצת ספק סכנה, כגון רואה אותו טובע בים... חייב להציל... ומי"מ אם הספק נוטה אל הודאי, אינו חייב למסור עצמו להציל את חברו...

Responsa of the Radbaz 5:218

Anyone who can certainly rescue another without putting the rescuer in danger...[or] even if there is slight uncertainty with regard to the risk, e.g., if one sees another drowning at sea...he is obligated to rescue him... and in any case, if the risk tends more to the definite, one is not obligated to endanger himself to rescue another.

שו"ת צי"א ח"ט, כ"ח

היכא שהרפואה שלנו, דלא שייך דברי ר"ע דחייך קודמין, אזלין בזה בתר דעתיה דבן פטורא דמחוייב לתתה ולחלקה בין שניהם...

Responsa of Tzitz Eliezer 9:28

If the cure is in our possession, where the statement of Rabbi Akiva: Your life takes precedence, does not apply. We follow the opinion of ben Petora and one is obligated to divide the medicine between both of them...

Rambam, Mishne Torah, Kings 7:15

"Who is the man who is fearful and fainthearted"? As per its plain meaning, his heart does not have the strength to withstand the confrontation of war. Once he enters the confrontation of war, he should rely on the Hope of Israel, and his Savior in times of trouble, and he should know that he is fighting for the unity of His name and he should risk his life and not fear and not be frightened, and he should not think of his wife or his children; rather, he should remove their memory from his heart, and he must turn away from everything for the war. Anyone who starts to think and contemplate during the war and startles himself violates a prohibition, as it is stated: *"Let your heart not be faint; do not fear, do not panic, and do not be broken before them."*

Furthermore, the lives of all of Israel are dependent upon him, and if he does not wage war with all his heart and all his soul, he is tantamount to one who spilled everyone's blood, as it is stated: *"That he shall not melt his brethren's heart, like his heart."*

And it is stated in the Prophets: "Cursed is one who performs the labor of the Lord deceitfully, and cursed is one who prevents his sword from blood." Anyone who fights with all his heart without fear, and his intent is exclusively to sanctify the name of the Lord is assured that he will not encounter harm and evil will not reach him, and he will build an established home in Israel and he will benefit himself and his children forever, and he will be privileged to receive life in the World to Come, as it is stated: *"For the Lord will make for my lord an everlasting house, because my lord wages the wars of the Lord, and evil will be found in you...May my lord's soul be bound with a bond of life with the Lord your G-d."*

רמב"ם (מלכים פ"ז הט"ו):

מי האיש הירא ורך הלבב כמשמעו, שאין בלבו כח לעמוד בקשרי המלחמה, ומאחר שיכנס בקשרי המלחמה ישען על מקוה ישראל ומושיעו בעת צרה וידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה וישים נפשו בכפו ולא יירא ולא יפחד ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו אלא ימחה זכרונם מלבו ויפנה מכל דבר למלחמה, וכל המתחיל לחשוב ולהרהר במלחמה ומבהיל עצמו עובר בלא תעשה, שנאמר אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם, ולא עוד אלא שכל דמי ישראל תלוין בצוארו, ואם לא נצח ולא עשה מלחמה בכל לבו ובכל נפשו, הרי זה כמי ששפך דמי הכל, שנאמר ולא ימס את לבב אחיו כלבבו, והרי מפורש בקבלה ארוד עושה מלאכת ה' רמיה וארוד מונע חרבו מדם, וכל הנלחם בכל לבו בלא פחד ותהיה כוונתו לקדש את השם בלבד, מובטח לו שלא ימצא נזק ולא תגיעהו רעה, ויבנה לו בית נכון בישראל ויזכה לו ולבניו עד עולם ויזכה לחיי העולם הבא, שנאמר כי עשה יעשה ה' לאדוני בית נאמן כי מלחמות ה' אדוני נלחם ורעה לא תמצא בך וגו' והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' א-להיך.

הריגת מחבל Slaying a terrorist

רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פ"ק א

Miamonides, Mishne Torah, Murderer and Preservation of Life, Ch. 1

<p>A murderer who killed intentionally, the witnesses or the onlookers do not kill him until he is brought to court and they sentence him to death.</p>	<p style="text-align: center;">הלכה ה</p> <p>רוצח שהרג בזדון אין ממיתין אותו העדים ולא הרואים אותו עד שיבא לבית דין וידינוהו למיתה...</p>
<p>In what case are these matters stated, when one violated and performed the iniquity for which he is liable to receive the court-imposed death penalty; however, one who pursues another to kill him, even if the pursuer was a minor, all of Israel is commanded to rescue the pursued from the pursuer, even by taking the life of the pursuer.</p>	<p style="text-align: center;">הלכה ו</p> <p>במה דברים אמורים בשעבר ועשה העון שחייב עליו מיתת בית דין, אבל הרודף אחר חברו להרגו אפילו היה הרודף קטן הרי כל ישראל מצווין להציל הנרדף מיד הרודף ואפילו בנפשו של רודף.</p>
<p>How so? If they warned him, and he is pursuing him, even if he did not acknowledge the warning, since he is still pursuing him, he is killed. If they can rescue him by wounding one of the limbs of the pursuer, e.g., if they can strike him with an arrow, or with a stone, or with a sword and sever his hand, or break his leg, or blind his eye, they should do so. If they are unable to aim and can rescue him only by killing the pursuer, they kill him even though he has not yet killed...</p>	<p style="text-align: center;">הלכה ז</p> <p>כיצד, אם הזהירוהו והרי הוא רודף אחריו אף על פי שלא קיבל עליו התראה כיון שעדיין הוא רודף הרי זה נהרג, ואם יכולים להצילו באבר מאיברי הרודף כגון שיכו אותו בחץ או באבן או בסייף ויקטעו את ידו או ישברו את רגלו או יסמו את עינו עושין, ואם אינן יכולין לכונן ולא להצילו אלא אם כן הרגוהו לרודף הרי אלו הורגין אותו ואף על פי שעדיין לא הרג...</p>

משנה למלך הלכות חובל

ומזיק פרוק ח

ובתשובת הריב"ש סי' רל"ח כתב או
אפשר שאין הנרדף הבא להציל את
עצמו בנפשו של רודף צריך להתרות
ברודף לפי שהוא בהול על נפשו
להציל עצמו לולא הייבוהו להתרות
כו'. וכתוב שם מכ"י של הרב המחבר
וז"ל וכיוצא בזה כתבו ז"ל דהא דאמר
דאם יכולין להציל באחד מאיבריו של
רודף שאין הורגין אותו שדין זה לא
נאמר אלא באיש אחר הבא להציל
אבל הנרדף אינו מדקדק בזה

Mishne LaMelekh, Inflicter of Wound and Damager, Ch. 8
In the responsa of the Rivash 138 he wrote: Or perhaps, the
pursued who seeks to rescue himself by taking the life of
the pursuer, is not obligated to warn the pursuer because he
is agitated. It is written there in a manuscript of the rabbi
who authored the work: In a similar vein, they, of blessed
memory, wrote that in a case where it is possible to rescue by
wounding one of the limbs of the pursuer it is prohibited to
kill him, that halakha was stated only with regard to another
person coming to rescue; however, the pursued need not be
that precise.